

ULVILAN KAUPUNKI – SIVISTYKSEN TOIMIALA

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA 2025–2026

Ulvilan kaupungin sivistyksen toimialaan kuuluvat:

- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Vapaa sivistystyö (taiteen perusopetus, kansalaisopetus)
- Liikunta- ja nuorisopalvelut
- Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE)

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita toimialan toimintaan liittyviä riskejä, jotta palvelut voidaan turvata laadukkaasti ja häiriöttömästi myös muuttuvissa olosuhteissa.

Tavoitteena on se, että sivistyksen toimialalla on varmistettu henkilöstön saatavuus, tilaturvallisuus ja sisäilma, nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy, taloudellinen ennakointi, digitaalisten palvelujen toimintavarmuus ja henkilökunnan psyykkinen ja fyysinen hyvinvointi työyhteisön jäsenenä.

Riskienhallinta tukee toimialan perustehtävänä lasten, nuorten ja kuntalaisten hyvinvoinnin sekä sivistyspalvelujen turvaamista.

SISÄINEN VALVONTA ULVILAN SIVISTYSTOIMESSA

Sisäinen valvonta tarkoittaa Ulvilan sivistyksen toimialan ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus:

1. toimialan toiminnan lainmukaisuudesta,
2. talousarvion taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta,

3. toiminnan tuloksellisuudesta sekä laadusta,
4. riskien tunnistamisesta

Riskien tunnistaminen tulee kohdistua koko toimintaan. Riskeillä tässä kohtaa tarkastellaan vähäistä suurempia riskejä – esim. oppilasmäärän vaihtelut, sisäilmaongelmien korjaukset, osaamisen keskittymisen tuomat haasteet tai vastaavat.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt sisältyvät koulujen, päiväkotien ja muiden yksiköiden tavanomaisiin suunnittelu-, johtamis- ja toimintaprosesseihin.

Talousarvion toteuttamisesta vastaavat tulosalueiden esimiehet. Talousarvio on sitova asiakirja. Määrärahojen ylityksistä (alittamisesta) tulee antaa selvitys sivistystoimeen, joka tekee arvion talousarviomuutosten tekemisestä valtuustolle.

Sivistysjohtajalla **on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä** ja johtamisesta samalla tavalla, kuin sillä on vastuu organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja näihin liittyvän toiminnan järjestämisestä. Johto toteuttaa tämän vastuun edellyttämät toimenpiteet delegoimalla tehtäviä organisaatiossa sen eri tasoille johtamisjärjestelmän mukaisesti.

SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI

Ulvilan kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä sivistysosasto selvittää, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu tilikauden osalta. Arvioinnin tulee sisältää kuvaus sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävytydestä sekä sen perusteella laadittu lausuma sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista.

ARVIOINNIN JA VALVONNAN KOHTEET – TOIMENPITEET VUODELTA 2025

1. Yksikön toimintaympäristö
 - a. rakennuksen ja irtaimiston investointitarpeet
 - i. Koskin koulu – uusi koulu 2025

- ii. Maapohjahallin valmistelu
 - iii. Uimahallin investointiin varautuminen'
 - iv. Varhaiskasvatus – uuden päiväkodin rakennuttamispäätökset
 - v. varautuminen päiväkotien suuriin investointeihin – aloitettu
 - vi. varautuminen lukion ja muiden koulukiinteistön investointitarpeisiin – aloitettu
 - b. osaava ja hyvinvoiva henkilöstö – toiminta poikkeustiloissa – varautumiskoulutukset 2025 (Taisto)
 - c. liikenne- ja tietoliikenneyhteydet – henkilökunnan viestintävälineet – kouluissa digivastaavat (Porin ITC-palvelutuottajana alkaen 1.1. 2026)
 - d. muut
2. Tavoitteiden asettaminen – toimintasuunnitelman keskeiset tavoitteet opetussuunnitelman toteuttamiseksi – tuen uudistaminen 2025
3. Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta
- a. palvelutarpeen muutokset – palveluverkkoselvitys – FCG 2025
 - b. osaamisvaje – koulutussuunnitelman päivittäminen
 - c. osaamisen keskittyminen – osaamiskartoitukset
 - d. muut
4. Kontrollit (valvontatoimenpiteet)
- a. ostolaskujen, matkalaskujen, myyntilaskujen yms. oikeellisuus – pistokokeet
 - b. omaisuuden ja irtaimiston säilyttäminen, huolto ja uudistaminen
 - c. sisäisen laskutuksen läpinäkyvyys ja sisäisten palveluiden laadun ja kustannusten arviointi
 - d. talousseuranta – esimiehille muistutus asiasta marraskuu 2025

5. Tiedonkulku – kokouskäytänteiden tarkistaminen ja Teams-ympäristö
6. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta

ARVIOINNIN TOTEUTUSTAPOJA

Sisäisen valvonnan arvioinnin toteutuksessa voidaan käyttää erilaisia tapoja. Arviointi voidaan tehdä esimerkiksi johtoryhmän itsearviointina, sisäisen tarkastuksen tukemana arviointina tai ulkoisen asiantuntijan avustamana tiedonkeruuna ja arviointina – tilintarkastusyhteisö tekee siis omalta osaltaan tarkastuksia Ulvilan kaupungissa – säännölliset tapaamiset vuonna 2025.

Ensimmäisellä kerralla arviointi saattaa olla melko raskas, mutta hyvin dokumentoidun arvioinnin päivittäminen on jatkossa huomattavasti helpompaa. Arvioinnista saadut tiedot tulee hyödyntää osana oman yksikön ja koko sivistysosaston toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Arvioinnin tulosten perusteella sivistysosasto laatii tähän asiakirjaan sisältyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja valvontalausuman. Sivistysosaston toimintakertomukseen sisältyvän arviointi- ja vahvistuslausuman tulisi sisältää tiiviisti ilmaistuna seuraavat elementit

- Toteamus johdon vastuusta
- Arvioinnin toteutustapa ja kohteet
- Johtopäätös sisäisen valvonnan tilasta
- Mahdolliset kehittämiskohteet

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuonut uudet haasteet ja olemme kaupunkiorganisaatiossa joutuneet varautumaan aivan uudenlaisiin uhkiin, jotka voivat tuoda toimintaympäristöömme mahdollisesti tilanteita, jotka vaikuttavat arjen toimintaan. Valmistava opetus keskitettiin pääasiassa Vanhankylän kouluun, jossa toimi kaksi luokkaa (toinen luokka sijaitsi lukion koulurakennuksessa).

Vuonna 2025 suurin osa valmistavassa opetuksessa olevista lapista on siirtynyt yleisopetukseen. Opetusta tuetaan S2-opetuksella, tukiopetuksella on mahdollisesti myös muilla tukitoiminnoilla.

Sähköverkon häiriöt

Asetuksen mukaan verkonhaltijan on päivitettävä varautumissuunnitelmansa ensimmäisen kerran kriittisten sähkönkäyttöpaikkojen osalta kuu-kauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta. Asetuksen 2 §:ssä säädetään kriittisistä sähkönkäyttöpaikoista. Muut sähkönkäyttöpaikat on asetuksen mukaan luokiteltava vähintään kolmeen eri ryhmään. Asetuksen 3 §:n 2 momentin 2) kohdassa säädetään sähkönkäyttöpaikoista, joiden sähkönsaanti voi keskeytyä lyhyeksi ajaksi. Perustelumui- stion mukaan tällaisina paikkoina pidetään esimerkiksi päiväkotia, kouluja ja oppilaitoksia. Muistion mukaan lyhyellä ajalla tarkoitetaan noin kahden tunnin yhtäjaksoista keskeytystä.

Ulvilan kaupungin täytyy pystyä hoitamaan tehtävänsä ja turvata asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta. **Tärkeintä on huolehtia toimintayksikön ihmisten turvallisuudesta.**

Kuntien kokonaisturvallisuutta hallitaan muun muassa varautumissuunnittelun sekä paikallisen turvallisuussuunnittelun avulla. Kuntien sekä muiden kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien on nyt hyvä ennakoida mahdollisen sähköpulan aiheuttamia vaikutuksia varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä suunnitella niihin varautumista. Edellä mainituissa sähkönkäyttöpaikoissa on hyvä ottaa huomioon ne tilanteet, joissa oppilaitoksen keskeistä toimintaa on siirretty myös varsinaisen koulurakennuksen ulkopuolelle sekä sellainen opetustoiminta, jonka aikana opetus saattaa olla lähiympäristössä kuten liikuntapaikoilla.

Kuntaliitto ohjeistaa, että kuntien on tarkoituksenmukaista selvittää keskitetysti jakeluverkkoyhtiöltä, miten eri kohteiden sähkönjakelu toteutettaisiin mahdollisten jakelukatkosten aikana. Mikäli sähkönjakelua jouduttaisiin rajoittamaan, tulisi varmistaa tiedonkulku sähkönjakelijoiden ja kuntien välillä sekä sähkökatkojen mahdollinen ennakointi, jotta kunta voisi varautua sähkökatkosten aiheuttamiin vaikutuksiin palvelutuotannossa. Tiedonkulun ja asian hallinnan kannalta voi olla tarpeen koota alueellisia koordinaatioryhmiä siten kuin kullakin alueella tarkoituksenmukaiseksi nähdään. Ulvilassa asiaa koordinoi tekninen toimiala.

Ulvilan sivistyksen toimiala vastaa siitä, että varhaiskasvatuksen toimipisteet, koulut ja oppilaitokset varautuvat mahdollisiin häiriötilanteisiin, kuten

sähkökatkoihin. Häiriötilanteiden harjoittelu on edellytys toiminnan onnistumiselle käytännössä. On tärkeää, että jokainen henkilöstön jäsen tietää oman roolinsa häiriötilanteissa. Lisäksi on tärkeää, että lapsia, oppilaita ja opiskelijoita on ohjeistettu ja että kaikki ovat harjoitelleet toimintaa mahdollisissa häiriötilanteissa. Kun varhaiskasvatuksessa, koulussa tai oppilaitoksessa harjoitellaan häiriötilanteita tai keskustellaan osana kasvatusta tai koulutusta lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa, niistä olisi hyvä viestiä tästä myös huoltajille. Näin huoltajat voivat tarvittaessa jatkaa kotona keskustelua lapsen tai nuoren kanssa, jos tällainen asia hämmentää lasta tai nuorta.

Jokaisen yksikön esimies vastaa siitä, että varautuminen on suunniteltu ja kirjattu sekä asia on käsitelty yhdessä koko henkilöstön kanssa.

Vuoden 2023 alussa kaikkiin yksiköihin toimitettiin akkukäyttöiset työmaavalot. Vuonna 2025 asia on tarkistettu.

VUODEN 2026 RISKIENHALLINNAN TAVOITTEET JA ARVIOINNIN KEHITTÄMISKOHEET

Riskienhallinnan tavoitteet vuonna 2026

- Palvelujen jatkuvuuden turvaaminen
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen
- Taloudellisten riskien hallinta – toiminnan sopeuttaminen lapsimäärän laskuun
- Turvallisen toimintaympäristön ylläpito lapsille, nuorille ja kuntalaisille
- Varautuminen häiriö- ja kriisitilanteisiin
- Digitaalisten palvelujen toimintavarmuus

Arvioinnin kehittämiskohteet vuonna 2026

1. Talouden suunnittelu ja seuraaminen

- toteutetaan säännöllisesti

- käydään läpi yksikön johtoryhmässä
- yksikön esimiehellä on reaaliaikainen tietoisuus oman tulosalueen keskeisistä talousluvuista
 - talouden seurantaklinikka

2. Hankinnat

- Noudatetaan Ulvilan kaupungin hankintaohjeita
- Vastuu: esimiehet

3. Henkilökunnan palkkaaminen – täyttöluvat kunnossa – ketjutuksen huomioiminen

- noudatetaan täyttölupamenettelyä
- Yhteistyö henkilöstöhallinnon kanssa
- Vastuu: esimiehet

4. Kaikissa yksiköissä varautuminen oppilaiden määrän alenemiseen – huomioidaan resurssien suunnittelussa

- henkilöstön saatavuus
- tilaturvallisuus ja sisäilma
- nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy
- taloudellinen ennakointi
- digitaalisten palvelujen toimintavarmuus
- Vastuu: esimiehet